

DEVLET BORÇLANMASI VE SERMAYE OLUŞUMU

Yazan : James M. Buchanan *
Çeviren: Engin Hepaksaz

Borç sözleşmesinin uygulanması şaşmaz bir şekilde her devlette suistimal edilecektir. Bu anlamda gelecek nesiller ile ilgili olarak ; savurgan bir kimseye Londra'nın tüm bankalarındaki krediyi vermek , bir devlet adamına hesaplardan para çekmek konusunda yetki vermekten çok daha az kötüdür.
DAVİD HUME

FİKİRLER VE SONUÇLARI

Viktoryanların¹ görüşlerine göre sermayenin tüketimi rüşvet almaktan farksızdı ve bunun gibi gelirin tamamen tüketimi aşırı derecede müsriflikti. Alışılmış ihtiyat sermaye stokuna eklenmek üzere, gelirin bir kısmının kenarda tutulmasıydı. Onların dünyasında ayrı ayrı her bir ailenin portföyü veya ortaklaşa ulusal sermayenin bütününün ölçülüp ölçülmediğine bakılmaksızın bir kez yaratılan sermaye gerçekten de süreklilik arz ediyordu. Bunun da ötesinde aileler ve toplumla ilgili mali önlem ilkeleri arasında önemli farklılıklar bulunmamaktaydı. Aslında tüm bu davranışlar Viktoryan yaklaşımları, ekonomi, politika ve hukuk kurumlarına taşıdı. Gladstonyanlar² gerçekten sonsuza kadar yaşamayı umut etmediler. Ama öyleymiş gibi davrandılar ve onların ahlaki prensipleri , davranışlarıyla uyumlu idi (Vergilendirme ve kamu borçlarının denklığı üzerine olan Ricardian Teori, en azından bazı Viktoryanların tanımı olabilirdi).

Kapitalizm tanımlamamızı, nesnelere içinde barınan isteklerin tatmini için , kapasitenin bir araya getirilmesi ve muhafazasındaki kamusal davranışların hüküm sürmesi anlamında sınırlayacak olursak , kapitalizmin en iyi çağından bir yüzyıl uzakta olduğumuzu belirtmemiz gerekir.

Şimdi Viktoryanlar bize ne kadar uzak görünüyorlar değil mi!

Düşünce ve davranışlarda bir çok değişiklik geçirmekteyiz. Keynes'den önce bile ekonomistler kamu ve özel borçların denklığı düşüncesine karşı Klasiklere (ve Viktoryanlara) karşı çıkıyorlardı. Genelin yanlış fikirleri noktasında Keynesyenler başı çektir ve bu yüzyılın başlarında "kendimiz için borçlanıyoruz" fikri konusunda yeni bir dönem başlatılmış oldu. Genel kabul görmüş derecedeki bu yaygın yanlış kanaatler, bütçe dengesi prensibi her ne kadar devlet borçlanması konusunda sınırlar getirmiş olsa da , bir

* James M. Buchanan , "Public Debt And Capital Formation" , Taxation and The Deficit Economy , Fiscal Policy and Capital Formation in The United States , Edited By Dwight R.Lee , Foreword By Michael J.Boskin,Pacific Research Institute For Public Policy , San Francisco , California , 1986 , pp.174-194

¹ 1880'li yıllarda Kraliçe II. Victoria zamanında yaşanan muhafazakar uygulamalar. Özellikle de mali önlem ilkeleri konusunda sıkı politikaların izlendiği bir dönemdir. Kraliçe Victoria'nın 64 yıllık hükümdarlığından sonra 1901 yılında ölümüyle soylularla burjuvazinin , liberalizm çerçevesi içerisinde , ortak amaçlarına uygun bir serbest girişim uygulamasını desteklemek için uyduğu bir dönem de sona ermiştir.

² 1868-1885 yılları arasında muhafazakar kabineye karşı, öncülüğünü William Gladstone'nin yaptığı ve liberal politikaları savunan Liberal kabine arasında reformların gerçekleştirilmesi konusunda yoğun bir mücadele yaşanmıştır.

Not: Faydalı yorumlarından dolayı Geoffrey Brennan' a , Avusturya Ulusal Üniversitesi , şükranlarımı sunarım.

dereceye kadar hükümetlerin mali önlem ilkelerinin aşınmasına hizmet etti. Bununla beraber, özel sermaye birikimi ve muhafazası kuralları , Keynes ve Keynesyenler “tasarruf paradoksu”³ fikrini ortaya atana kadar gündemde kaldı. Bu noktadan sonra kişisel önlemlerin temeli sarsıldı (hatta özel kurallar bile). Tasarruf yerine toplumun faydası adına harcama başladı. Özel kuralların bu tersine değişimi yanında , denk devlet bütçelerinin korunmasının mantıki temelleri Keynesyen kamu politikası ile temelden çürütülmeye çalışıldı. Kamusal ve özel, modern savurganlık çağı doğdu. ⁴

Savurganlığın kamusal ve politik davranışlar üzerindeki etkileri üzerinde, düşünceler sonuç vermektedir. Fakat bu sonuçlar yavaş ve önemli bir zaman gecikmesiyle ortaya çıkmaktadır. Keynes sonrası Klasik ve Viktoryan karşıtı fikirler akademik çevrelerde ve entellektüellerin söyleyişlerinde iyice pekişti. Bununla beraber politikalar, fikirleri yavaş yavaş olsa da değişen politikacıların davranışlarını yansıtmakta. Dolayısıyla İkinci Dünya Savaşı'nın hemen sonrasındaki yıllarda, bir çok politikacı geleneksel mali önlem ilkelerine bağlı kaldı, tabi ki bu ilkelere akademisyenler ve entellektüeller tarafından hor görerek ve küçümseyerek bakılmasının dışında. Başkan Eisenhower 'in , devlet borçlarının torunlarımız üzerinde bir yük olarak kalacağını belirtmesi ve buna o zaman nasıl hor görmeye bakıldığını şimdi bazılarımız hem alay hem de üzüntüyle hatırlıyoruz.

Devlet borçlarının etkileri ve sürekliliği konusundaki temel klasik düşüncelerin yeniden canlandırılması olarak nitelendirilen 1950' li yılların sonuna kadar, ekonomistlerin düşüncelerinde gözle görülür bir değişiklik oldu. Bu alışılmamış düşünceler akademik iktisatçılar tarafından asla evrensel olarak kabul edilmedi, ama yanlış fikirler olarak kabul edilen düşüncelere karşı çıkışlar çürütülmedi. Akademik iktisatçılar arasında devlet borçları üzerindeki tartışmalar, daha önceki gerçeklere doğru, yavaş, fakat emin adımlarla değişti, ki bu değişim 1960 ve 1970 li yıllara damgasını vurmuştu.

Otuz yıl önce, Keynesyen düşüncelerin başlangıcı ve bunların akademik alanda ortaya çıkışları, geride kamusal ve politik davranışları bıraktı ve 1960 ve 1970 lerin politik kararlarını alan politikacılar gerek makro ekonomik politika ve gerekse devlet borçlanması konusundaki Keynesyen öğretiyi tamamen özümstediler. Onlar 1960 ve 1970 lerin politik alanlarına, 1930 lar için uygun olan politik mesajları uygulamak için hazır ve tamamen istekli idiler. Çünkü bu mesajlar harcama ve vergilendirmeme konusundaki doğal eğilimler için açık entellektüel dayanaklar sunuyordu. Görünürde sürekli ve artan kamusal açıklar devri şu anda bile henüz kurtulamamış olduğumuz bir devir olarak üzerimizdeydi.

1986 yılındayız. 1980 ve 1990 ların politik karar vericilerinin , genel yanlış kanaatler hakkında Post-Keynesyen karşı koymaya alışmış olacaklarını sadece umut edebiliriz. Ve yine bu onlu yılların uygun politikalarını canlandırmak için klasik Viktoryan özel ve kamusal önlem ve ilkelerine yakın bazı şeyleri umut edebiliriz. Uzun bir süre yanlış olarak gösterilmiş eski fikirlerin restorasyonu olsa olsa kusursuz bir gelenek içerisinde yeni bir sayfaya taşınmış olan düşüncelerin kabulünden daha zordur. Böyle bir restorasyonun geleceğe yönelik olduğunu umut edebiliriz. 1986 yılı profilinden bakıldığında ,

³ Tasarruf paradoksu şunu ifade etmektedir; Tasarrufların ekonomide bir harcama azalmasına yol açacak, bu da gelir düzeyinin ve dolayısıyla istihdam hacminin düşmesine neden olacaktır. Böylece refah düzeyini yükseltmek amacı ile toplumun yaptığı tasarruf diğer bir ifade ile fedakarlık , ekonmide denge gelirinin azalması gibi bir sonuç doğuracaktır.

⁴ Devlet borcu konusunda klasik ve keynesyenler arasındaki farklar ile ilgili olarak daha geniş bilgi için bkz; James M. Buchanan , Public Principles of Public Debt (Homewood,III.: Richard D. Irwin, 1958); Kamu açığı oluşturma politikası konusundaki keynesyen teorinin etkileri hakkında daha geniş bilgi için bkz. J. M. Buchanan and Richard E. Wagner . Democracy in Deficit (New York) ; Academic Press 1977)

gözlemlenebilen hem cesaretlendirici hem de cesaret kırıcı işaretler söz konusudur. Bu yüzyılın kalan yılları için mali politikalar öngörümlenemez olacaktır.

TEMEL MANTIK

Bir borç belgesi(tahvil, senet veya sözleşme); tarafları, kişi veya kurum olan mukaveleye bağlı bir yükümlülüktür. Birbirini izleyen belli bir süreye bağlı olarak üzerinde uzlaşıp imzalanmış olan bu belgede , nesnelere üzerinde talepler veya nesnelere üzerinde uzlaşılmış tutarının karşılanması taahhüt edilmektedir. Yani şu söylenebilir ki, borç daha sonra ödenmesi gereken bir zorunluluktur. Bu yüzden , ayrıca ele alınacak olursa, varlık sahibi kişinin borç sözleşmesi, borç verilen değerden elde edilmesi umulan net geri dönüşlere karşı bir talebi ifade etmektedir. Bu talep, net geri dönüşten beklenen gelirin iskontosu olarak tanımlanan varlığın şimdiki değeri ile azalmış olabilir. İşte çok basit bir mantıkla bu noktada borç, sermaye değerinin tahribinden başka bir şey değildir.

Borç meselesi ile sermaye değerinin tahribi arasındaki doğrudan ilişki, gözden kaçırılmak ve saklanmak eğilimindedir. Çünkü bize çift girişli muhasebe veya bilanço muhasebesi ile zorla kabul ettirilen bir düşünce engeli söz konusudur. Gelecek dönemlerde ödeme yapmak üzere bir yükümlülük teşkil eden borç konusu , aslında çift taraflı olan bir nakil işlemindedir, sadece tek yönü olan az çok otomatik bir işlemmiş gibi düşünülür. Borcu çıkaran borç alan kişidir. Bu kişi sözleşme süresi boyunca ödemenin transferini elde etmiş olur. O halde , şu anda kabul edilen ödeme, daha sonra yapılacak olan ödeme için verilen taahhüdün bir karşılığıdır. Bu çift taraflı anlaşmada borç alanın bilançosu, borcun konusunun şimdiki değerinin pasife, kabul edilen cari değerinin şimdiki değerinin ise aktive eklenmesi ile dengesini korumuş olur. Görüldüğü üzere net değerinde bir değişiklik yoktur. Tüm portföy veya girişim, sermaye değeri tahribe uğramamış gibi görünmektedir.

Çift girişli işlemin yasallığı , borç belgesine dayanarak şu anda elde edilen fonların verimli olarak kullanılacağı konusundaki tam bir faraziyeyle dayanmaktadır. En azından bazı umut edilen ve beklenen anlayışlarda. Böyle bir faraziye, gelecekte ödenme vaadine karşılık, şimdi alınan fonların gereksizce harcanıp , sarf edilmesi durumunda geçerliliğini yitirmektedir. Bu durumda borç meselesinin ayrıştırılmış veya tek yönlü modeli , çift yönlü modelden daha fazla kullanışlı olacaktır. Saf ve basit şekliyle borç meselesi, sermaye değerinin tüketilmesiyle aynı anlamı taşımaktadır.

Borcun temel mantığı , elbette ki , belli zamanlı bir sözleşmeye uygulanmasıdır. Devlet borcuyla; kişi, firma veya kurumların borçlanmaları arasında bir farklılık yoktur. Her durumda, borcun , finanse edildiği cari dönemde kullanımı veya tüketimi, beklenen varlık akımının sermaye değerinin tahribi ile aynı anlamdadır. Bu temel sorun portföyün değerini bağımsız olarak ele almaktadır. Sermayenin değeri yoksa, bu durumda borç yaratımı negatif sermaye üretecektir. Eğer sermayenin değeri başlangıçta negatif ise borç, yalnızca negatif toplamı artıracaktır.

DEVLET BORÇLANMASI VE TÜKETİM HARCAMALARI

Bölümün en başlarında kısaca değinilen fikirlerin özet tarihi ile yukarıdaki tartışmaların temel mantığı arasında ve nihayetinde bölümün amacı ve başlığı ile arasında nasıl bir bağlantı bulunmaktadır? Aralarındaki bağlantı ve ilişki yeterince açık olsa gerek . Yükselmekte olan rejim boyunca ABD hükümeti tarafından , görünüşe göre sürekli olarak devlet borçlanmasına gidildi ve bütçe açıkları, kamu veya devlet yatırımlarından ziyade, kamu veya devlet harcamalarının finansmanında kullanıldı. Mali önlem ilkeleri hakkındaki klasik kurallar iki yönlü olarak çığnendi. Devlet sadece “pay as it goes” kavramında başarısızlığa uğramadı , aynı zamanda ödünç aldığı fonları faydalı bir şekilde kullanmakta da başarısız oldu. Borcun yer aldığı net pasif içerisindeki artışla kıyaslamak üzere varlık tarafında dengeleyici bir kalem yoktur. Borç belgelerinde ortaya konan sorumlulukların şimdiki değerindeki her artış ile , ulusal ekonominin gelir akımlarının sermaye değeri azaltılmaktadır.⁵

Doğru muhasebe , bu yüzden, ödenmemiş ulusal borcun şimdiki değerine indirilmesinden veya kayıtlı net ulusal gelirin iskonto edilmesinden türeyen “ulusal sermaye stoku” nun tahminini gerektirir. Farklı bir yoldan bu noktayı şu şekilde ifade edebiliriz ki , borcun faiz gideri ve taksit ödemeleri açısından gelecek dönemlerdeki umulan milli gelir bölüşümü zaten önceden belirlenmiştir. Ancak bu paylaşım gelirlerini düzenli periyotlar halinde kazanan kişilerin tercihlerine uygun olarak , serbest tasarruflar için geçerli değildir (hem özel hem de kamusal). Ulusal borç yükümlülüğü bir yük ve ağırlıktır , ki borç bu yükümlülükle birlikte karşılıksız ve istenerek ileriye taşınır. ABD vatandaşları için ulusal borç , geçmişin bazı dönemlerinde eğlence harcamalarını finanse etmek için kullanılan özel borçlarla tamamen benzerdir.

Ulusal maliye politikasının böyle önemli meselelerine karşı, benim bu basitleştirici yaklaşımına karşı itirazlar yükselebilir. Bir başlangıç argümanı , federal devlet harcamalarının(ki ifade edildiği gibi bir kısmı borç ile finanse edilir) savurganlık olmadığı ve özel eğlence harcamaları ile benzer olduğunun yanıltıcı olduğunu ileri sürebilir. Nihayet böyle bir argüman bu harcamaların, mal ve hizmetlerin tedarik edilmesinde kullanıldığı (toplumun yararına olduğu varsayılır) veya yoksullara ve kanunların kendisine hak tanıdığı kişilere yapılan transferleri kapsadığı ileri sürülebilir.

Bununla birlikte benim analizlerim, kamu harcamalarının , dilin kendi anlamındaki”savurganlık” olduğunu ima etmez. 1970 ve 1980 li yıllar boyunca borçla veya açık ekonomi ile finanse edilen harcamalar , bu harcamaları finanse etmek için gerekli olan bu borç araçlarının şimdiki değerinden daha yüksek bir getiri sağladı. Aynı yorum bir birey tarafından yapılan bireysel eğlence tüketimi konusundaki harcamaları için de yapılabilir. Üstlenmiş olduğu yükümlülüğünün elverişli harcamalarından ziyade, kişi; beklediği Cumartesi gecesi faydalarından daha fazla hoşlanmış olabilir . Bütün haftalığının çar çur edilmesinin ardından , bu zavallı kişi bir mahalle birahanesinde son Cumartesi harcamasını finanse etmek için şimdi daha çok borç bulmak zorunda. Bununla birlikte, son cumartesi gecesi ile ilgili seçimin rasyonel olup olmaması, gelecek haftaki ödeme

⁵ Çeşitli borçlanma araçlarının oluşturduğu pasifin şimdiki değeri , borcun vadesindeki değeri derecesinde yüksek olmayabilir. Burada, normalde piyasa getiri oranlarında olması gereken , ancak gelecekteki vergi yükümlülüğünün şimdiki değerini hesaplamada kullanılmaya uygun olan faiz oranından daha düşük bir oranda devletin borçlanması derecesinde bir fark olacaktır. Şimdiki değerdeki bu fark ölçüsünde , devlet gerçek borcun ne olduğunu açıklamamakta , bunun yerine kamu tüketimi süresince kişisel gelirleri vergilendirmektedir. Burada elbetteki bir uç nokta , devletin tahvilleri Merkez Bankası’na sıfır veya çok düşük oranlarda satmasıdır.

günüdeki borç yükümlülüğünün ağırlığını etkileyemez. Müsriflik eden kişi elbette ki son Cumartesi gecesinin taze anılarını zevkle hatırlıyor olmalı ve herşeyin güzel olduğu ile ilgili iç çekiyor olmalı. Ama Cuma günü geliyor ve bu kişi eğer Cumartesi günkü içki alemine katılmamış olsaydı sahip olacak olduğu elde mevcut harcanabilir cari gelirinden şimdi daha az dolara sahip olacak. Gerçek şu ki, arzulanmış yarar veya faydalar tam olarak tahmin edilen etkili fırsat maliyetinin altında veya üstünde olabilir. Bu maliyetler son seçim maliyetlerinin geçici dağılımından bağımsızdır. Küçük veya büyük olsun önemli değil ve yaşanan bu yararlıardan bir zevk alındı. Şimdi son seçimin sonuçları ızdırap veriyor olmalı.⁶

DEVLET BORÇLANMASI VE DEVLET YATIRIMLARI

Borç ile finanse edilen federal giderlerin, gerçekte sadece cari harcamalarda kullanıldığıının açık bir inkarı ile daha bilinçli bir tartışma başlayabilir. Federal hükümet harcamalarının bir kısmının sermaye stoku için harcanmasında kullanılması önerilebilir. Yatırımların federal giderlerle borçlanarak finanse edilmesi bir dereceye kadar uygundur. Bu bakımdan devlet uygulaması alışılmış iş düzeninden farksızdır ve yetkili mali planlama gerçek varlık değerlerinin satın alınmasının finansmanı için borçlanma konusunda izin vermelidir. Bu argümandan ortaya çıkan bir öneri, devlet mali muhasebesinin, tüketim ve yatırım malları arasındaki ve cari harcama ve sermaye bütçesi arasındaki katagorik dağılımının tanımlanması ile geliştirilmesi gerekliliğidir. Bu bazen çizgi altı ve çizgi üstü malları kapsar. Bu ayırım bir çok ülkede devlet muhasebe sistemini ifade etmektedir.

Acele yapılan bir teşhis bu argümanın kapalı düşünmeye ruhsat vermesini önerebilir. Gerçekte borçla finanse edilen federal devlet harcamaları, devlet sermayesine yatırım yapılması için uygun olarak sınıflandırılan kısım ile ana hatları ile eşleştirebildiğinde, borcun şimdiki değerinin gösterildiği pasif ile karşılaştırmak üzere devlet muhasebesinin aktif tarafında bir denge unsuru olur. Bu düzende eğer işlemin her iki tarafı da kaydedilirse varlığın satın alınması ve borcun her iki konusunda ulusal sermaye stokunun şimdiki değerinde net bir değişikliğe gerek olmaz ve gerçekten yatırım harcaması verimliliğini bazı net verilerle kanıtlayabilirse, iyi ölçülmüş bir şimdiki değer bazı artışlar kaydetmelidir.

Mesele tecrübe edilmiş görülmekte. Açığın gözlenebilir dönemleri boyunca kamusal sermaye yatırımı için en etkin olacak şekilde ne kadar federal harcama yapılmasına karar verilebilir ve toplam içerisinde bu kararlaştırılan kısım gerçekte borçla finanse edilen kısma yaklaşır mı?

Bununla birlikte bir kamu sermaye yatırımının kararlaştırılması için bütçe giderinin bir kalemi olarak ne gerektiğinin ayrı ayrı belirtilmesine dikkat edilmelidir. Buradaki uygulamanın amaçları açısından sermaye yatırımı olarak alımının sınırlandırılması, tek başına varlığın sürekliliği için yeterli değildir. Devlet harcamasının bir kalemi olarak net varlığın belirtilmesi için, bu varlıkla direkt olarak ilgili net gelir akımında bir artış olması gerekir. Bu artış, borç yükünün denkleştici bir karşılığı olmak üzere bilançoya pozitif değerler kaydedilmesi ile sağlanır.

Bir örnek olarak amaçlarımız için kamusal sermaye olarak sınırlandırılmayan, sonsuza kadar yaşaması için dizayn edilmiş bir anıt düşünün. Anıt ile ilişkilendirilmiş

⁶ Karar öncesi ve sonrası maliyetleri arasındaki farkları oluşturan genelleştirilmiş karar maliyetleri için bkz. James M. Buchanan, Cost and Choice Chicago : University of Chicago Press, Midway Reprint,1975

ölçülmüş bir gelir akımı yoktur. Gelecek zaman periyodları içerisindeki tüm dönemlerinde anıttan faydalar sağlanabileceği umut edilirken, eğer başlıca giderler borçla finanse edilmiş ise bu umut edilen faydalar, borç servisi için gerekli olabilecek vergi ödemeleri için bir kaynak olmayacaktır.

Vergide eşitlik kriteri bakımından, gelecekteki beklenen fayda akımları dolaysız vergi yerine, borcun finansmanını öneriyor gibi görülebilir. Bu görüşte, anıtlara benzer türdeki kamu sermaye harcamaları, cari kamu harcamalarından tamamen farklıdır, ki bunun faydaları gerçek anlamda kamusal malların tüketilme süresi boyunca artar. Anıttan beklenen faydalar fiziksel gelir veya fayda akımına eklenir ve gelecek bir zaman periyodundaki faydaların ölçümü ideal olarak bu kişiselleştirilmiş faydalara dayandırılan değerleri içeriyor olmalı. Dikkat edileceği üzere , bu faydaları elde eden kişilerin bunları alıp almamaları konusunda seçenekleri bulunmamaktadır ve fayda gelir akımlarının, borcun faiz yükü ve borç ödemeleri hakkında faydalar olabilecek diğer kanallara dönüştürülmesi konusunda ümit bulunmamaktadır.

Kamu binaları, sanayi malları gibi, devletin dayanıklı yatırımları arasında yer alıyor gibi görülen anıt türü kamu sermayesi, zaman içerisinde tüketiminden fayda sağlanması amaçlanan kişisel ve özel beşeri sermaye yatırımına benzetilebilir. Bir örnek olarak müzik veya sanat eğitim kursu için yapılan harcamaları düşünün. Bundan beklenen faydalar uzun bir zaman dilimi içerisinde yayılmaktadır ve bu dönemler içerisindeki fayda akımları, daha başlangıçta yatırım harcamasının yapılmamış olduğu dönemdeki diğer alternatiflerden daha yüksektir. Fakat bir kere başlangıç harcaması yapıldığında, faydaları içerisinde yer alan bu harcamalar için şu söylenebilir; Bunların paraya çevirebilme ümidi bulunmamaktadır. Çünkü bu harcamalar bir bakıma kişiye devredilemez bir özelliğe sahiptir. Sanat eğitime katılmak için borç yükümlülüğü altına giren kişi, sanat hakkında herşeyi öğrendiğinden hoşnut olabilir, fakat onun faydasındaki artış ilgili ödeme veya borç taksit dönemlerindeki aşırı borç yükünü azaltmayacaktır. Çift girişli muhasebe sistemi fayda boyutunda ele alınırsa , denkleştirici varlık değerinin dahil edilmesi borç yükümlülüğü için uygun görülebilir. Hesaplardaki çift girişler normal olarak sadece gerçekleştirilebilir değer ve uygulanabilir yükümlülükleri gösterir. Bu temel önlem ilkeleri uygulanmadığında fayda boyutunda gerçekten varlıklı olabilecek olan kişiler kendilerini iflas mahkemelerinde bulacaklardır.

Eğer ölçülebilir ve gerçekleştirilebilir parasal gelir akımları bekleniyorsa , devletler için bu mali önlem ilkeleri, varlıkların “kamu sermayesi “olarak adlandırılmasını önerir ve bundan dolayı bilançodaki denkleştirici kalemler gibi nitelendirilir,. Örneğin devlet ücretli otoyol veya şehir ulaşım ağları inşa ediyorsa, ücret veya gelirlerin beklenen hizmetlerinin umulan akımlarını iskonto etmek için bu inşalar uygundur. Hizmet sağlayan varlığın, sermaye değeri üretmesi burada amaçtır. Bu varlık değeri, elde edilmesi beklenen ücretlerin indirilmiş değerleri ile sınırlandırılmalıdır. Ücretin maliyetleri karşılaması beklenmiyorsa bu ücret, hizmetler üzerindeki tüm maliyet giderlerini kapsamamalıdır. Hükümetin tüm giderleri karşılamak üzere borçla finanse edilmiş hizmetlerin kullanıcılarından ücretleri toplamak için beyan ve ifade ettikleri isteksizlikleri, sonuçta hizmetten faydalanmayan gelirlerin bir kısmının önceden taahhüt altına alınmasına yol açmaktadır. Sonuç, cari kamu harcamalarına yönelik olarak kullanılan borç araçlarının bedeli olarak fonların taahhüt altına alınması ile tamamen aynıdır.

Devlet harcamalarının nispeten küçük bölümlerinin “kamu sermaye yatırımı” nı ifade ettiğini öğrendiğimizden bu yana ve yine bu paylaşım ile ortak gelir akımları

taşıyan bazı kıymetli imkanlar ve projelerin olmasından bu yana , cari kamu harcamaları gibi diğer tüm kamusal harcamaların analitik davranışları piyasadan uzak değilmiş gibi görünüyor. Ancak, elbetteki son derece yanlış kararların alınmasında yeterince mesafe var. Cari ve sermaye harcamaları arasındaki farklar bakımından federal mali hesaplarının gözden geçirilmemesi ve üzerinde tartışılmamasından bu yana ve ayrıca da açığın boyutları üzerindeki kararların hiçbir zaman bütçenin kompozisyonuna bağlanmamasından bu yana , sonuç kendi içerisinde sürpriz olmamalıdır.

FAKAT HERŞEYE RAĞMEN KENDİMİZE BORÇLANIYORUZ

Temel mantık sözünü tutmaktadır. 1960, 1970 ve 1980 li yılların devam eden ve artan mali savurganlığını finanse etmek için , ilgili her açıdan sermayenin tahribine yol açan devlet borçları, düzeyini korumaktadır. Gelecek gelirlerimizin önemli ve hatta giderek artan kısmı taahhüt altına alınmış durumdadır. Devlet bilançosunda dengeleyici varlık kalemleri bulunmamaktadır.

Bölümün ilk kısmında belirttiğim gibi bu savurganlık kısmen de olsa genel yanlışlıkların büyük ölçüde kabulünün sonucudur. Bu düşünceler Keynes öncesinde uzun süre belirsiz olarak kalan ancak Keynesyen makroekonomik metodoloji ile birlikte sözde fikir olarak yasallaştırılan düşüncelerdi. Bu metodolojinin devlet borçlanması konusunda klasik Viktoryan teoriyi yıkmak için nasıl hizmet ettiğini tam olarak görmek bu noktada faydalı gibi görülüyor.

Bunu yapmak için gelin, kişilerin tüketim için yaptıkları borçlanmanın temel mantığına geri dönelim. Borç alan kişiyi B olarak adlandıralım. To süresi boyunca bu kişi, varlıklarının üzerinde fon talep etmektedir. Kişi elde edilen bu fonların teminatı olarak bir borç sözleşmesi yapar. Böylece onun için borç başlamış olur ve kişi To zamanındaki cari tüketim harcamalarına başlar. Kişi tüketilen fonlara sahip olsa da daha sonra ödemek için kontrata dayalı sözleşme hala önünde durmaktadır. Bu net varlık pozisyonundaki azalmaya katlanmak zorundadır. O aslında sermayesini aşındırmaktadır. Gelecekte beklenen gelirlerinin bir kısmını önceden taahhüt altına almaktadır.

B nin To süresi içerisinde kullandığı fonlar , borç veren olarak adlandıracağımız L den sağlanmıştır. L , To süresi için B ye vermiş olduğu borca karşılık B nin de daha sonra ödeme sözü karşılığında fonlardan vazgeçmiştir. Şimdi L nin bilançosundaki düzenlemeye bakalım. Sözleşme süresi olan To döneminde nakit kalemleri kaydeder ve paraya çevrilebilir kalemlerin değerini yükseltir. Her iki kalemi de defteri kebirin varlık kısmına kaydeder. Bu işlemde L nin net değerinde bir değişiklik yoktur.

Şimdi gelin B yi ve L yi karı koca yapalım. Ve tek bir aile hesabı yaratmak için iki ayrı bilançoyu birleştirelim. Birleştirilmiş bilanço B nin borç yükü kalemi ile , L nin paraya çevrilebilir kalemini kayda alacaktır. Bu durumda bilanço dengelenmiş görülmektedir. Fakat evlilikten sonraki T1 zamanına ait gibi göze çarpan bilanço, işlemin tarihini doğrudan yansıtmayacaktır. Ailenin bilançosuyla karşılaştırıldığında , ki bu bilanço B nin yapma ihtimali ortaya çıkmış olabilecek tüketim harcaması savurganlığını gözardı etmektedir , ailenin net varlığı borç büyüklüğünden daha alt seviyededir.

Açık , basitleştirici , temel. Gerçekten de öyle. Ancak devlet borcu ile ilgili analizlerinde çığınca hatalar yapmak için birçok mükemmel fikre sahip olan bu çok basit

adımları başarı ile geçmek , başarısızlığın tam olarak kendisidir. Asıl başarısızlık ilgisiz karşılaştırmaların ilgili alternatiflerden daha iyi olduğu idi. Bizim oldukça basitleştirilmiş iki kişilik örneğimizde , varsayılan evlilik olsa da olmasa da , makroekonomik metodoloji ,B ve L 'nin birleştirilen hesaplarının bilançodaki anlık enstantanelerini içerecekti. Böyle bir enstantane L ' nin denkleştirme isteğini ve B nin borç yükümlülüğünü ortaya koyacaktı. Bu basit denkleştirmeden toplum açısından net borcun olmadığı sonucu çıkar. Emin olmak için veya böylece tartışma devam edecekti. Yani B şimdiki değer sorumluluğunu L de talebini. Fakat bunlar net anlamda birbirini götürmektedir. Öyleyse borcun toplumsal herhangi bir yükü olmayabilir. İki kişilik modeldeki sonuç tamamen saçma görünmektedir. Borca maruz kalan iki kişilik bir toplum değildir. B borçludur ve L ye borcunu ödemek zorundadır. Ve tüketim savurganlığından hoşlanan toplum değildir (B nin yaptığı gibi). To zamanında kaynakları üzerindeki hakimiyetinden rızası ile vazgeçen L aslında savurganlığı finanse etmektedir. Fakat bunu sadece borç yükümlülüğünün açık karşılığı olarak yapmaktadır.

B'nin ,iki kişilik modelde borç alanın buradaki rolünü toplumun tüm vatandaşlar için hareket eden devlet aracılığıyla üstlenmesi durumunda , genel yanlışlıklar su yüzüne çıkmaktadır. Burada tüm toplum adına hareket eden devlet olmaktadır. Devlet To döneminde varlıklarının ötesinde harcamakta ve böyle yaparak da bir borç yükümlülüğü altına girmektedir. İşin aslı şu ki , borç verenler , L_s , hesaplama konusunda tamamen ilgisiz olan bir toplumun üyeleri de olabilirler. Borç veren bu kişiler, borç sözleşmesinde yazılı olan gelecekteki ödemelere ilişkin vaat karşılığında , satın alma gücünün üzerindeki mallar veya diğer varlıklarından vazgeçer veya fedakarlıkta bulunurlar. Bu sayfaya sığdırılan ve borç verenler olarak adlandırılan L_s kişisel hareket etmekte , yani hiç te toplum adına hareket etmemektedir. Kamusal ve özel hesapların birbiri ile uyumlu kombinasyonları harcama-borç işleminde tüketimin bir sonucu olarak, toplumun da net varlığında sadece bir azalmayı kaydedebilecektir.

DEVLET BORÇLANMASI SERMAYE ÜZERİNDEN ALINAN BİR VERGİYLE EŞDEĞER MİDİR?

İkinci bölümümüzdeki temel mantık sorgulanmamaktadır. Devlet borçlanması yolu ile sağlanan kamusal tüketim harcamalarının finansmanı tüm zaman periyotlarında özel ve/veya kamuya borç vermek için hazır gelir akımlarının azalması ile eş anlamlıdır. Sözkonusu zaman periyotları içerisinde fonlar, borç verenlerden başlangıç döneminde transfer edilmekte ve bu gelirlerden yararlanılmaktadır. Eğer ulusal sermaye stoğu gelecekteki beklenen gelir akımlarının şimdiki değeri olarak ölçülürse , bu çeşit borç finansmanlı harcama , bu ulusal sermaye stoğunun tahribine yol açacaktır.

Bu basit sonuç devam etmelidir. Fakat bu sonuç , devlet borç finansmanı ve sermaye vergisinin eşit olduğu sonucu için yapılan teklifle özdeş değil , farklıdır. Bu iki gelir artırıcı araç her bakımdan sadece özel bir meyil şartları altında eşit hale gelir ve bu şartlar bunları genellikle iki alternatifli pratik mali işlemlerle birleştirmez.

İlk etapta sermaye vergilemesi (aslında bu mali araç tartışılmaktadır) genelde vergi bazında işgücünden beklenen gelirlerin şimdiki değerini kapsamaz. Diğer bir deyişle, beşeri sermaye veya bunun değeri genellikle sermaye vergisinin konusu değildir. Bununla birlikte konusu belirlenmeden sermaye vergisi olarak adlandırılan vergi eksiktir. Anapara ve faiz yükünün gelir akımları üzerindeki genel vergilerle finanse edilmesi durumunda borç gerçekte böyle bir vergi ile eşdeğer olmamaktadır. Önemli farklılıklar

yukarıdaki durumda belirtilmektedir. Farklılıklar bir durumdaki oranın biçiminin ve diğer durumdaki etkili erteleme tespitinde yatmaktadır. Bir sermaye vergisi ile , bunun tamamen genel veya sermayenin özel bir şekli ile sınırlı olup olmadığı bir yana , verginin uygulanması ile ilk ve son kez olarak yükün dağılımı ifade edilir. Buna karşılık devlet borcunda oranın temel şekli konusunda bir aciliyet veya ilk dönemde bir tanımlama yoktur. Borcu vergiyle eşdeğer yapmak için her cari varlık sahibine devlet borcunu ifade eden yükümlülüğün özel bir pay tahsis edilmesi gerekir. Böyle bir işlemde herhangi bir kamu borcu , herhangi bir sermaye vergisine (ister genel , ister özel olsun) tamamen eşit bir araca dönüştürülebilir. . Devlet borcu yerine ikame edilebildiği varsayılan eşit gelirli sermaye vergisi ile sağlanacak eşitlik ile, yükümlülüğün böyle bir ilk zaman tahsisi yapılmaksızın , borcun gerçek oranı büyük ölçüde farklı görünebilir

BORÇLANMAYI TERK VE SERMAYE YARATIMI

Temel mantık tamamen simetriktir. Eğer cari tüketimi finanse eden borç, sermaye değerinin tahribi ile aynı anlamda ise , o zaman cari tüketimin indirilmesi ile sağlanan mevcut borcun ortadan kalkması da , sermaye değerinin yaratılması veya restorasyonu ile aynı anlamda olmak zorundadır. Bu basit sonuç hem özel hem de devlet borcu için geçerlidir. Borcun cari tüketimden çekilmesi yatırım sağlayıcı yeni gelirlerin finansmanına benzer. Bilançolarda borç ile ölçülen pasif değer kalemleri azalmaktadır. Bilançonun aktif tarafında açık bir değişim yoktur. Kişi , firma ve ulus gibi girişimlerin sermaye değeri veya yeni değerler dolar bazında borçtan bağımsız net ödemeler ile arttırılır.

Muhasebenin sadece her iki tarafı da benzer ise simetri devam eder. Cari tüketimi finanse etmek için borç yaratımı sermayenin değerini tahrip eder. Cari tüketimden finanse edilen borç çekilmesi sermaye değeri yaratır. Ancak cari yatırımın borç çekilmesi böyle bir şey yapmaz. Eğer borç amortisman programı, yatırımlar için ayrılmış fonlardan karşılanıyorsa bunun sermaye değeri üzerindeki etkisi nötr olacaktır. Buradan şu sonuç çıkmaktadır. İlk ve son kez olarak sermaye toplanması uygulaması ile kalan ulusal borcun tam olarak ödenmesi ulusal sermaye stoğunun iyi ölçülmüş değerini etkilemeyecektir.

Giderleri finanse etmek için borcun yerine sermaye vergilemesi karşılaştırması burada tersine olarak uygulanır. Mevcut borcun ifade ettiği devam eden yükümlülüğün dağıtım oranı ile borç çekilmesini ifade eden sermaye vergisinin dağıtım oranı arasında önemli farklılıklar olacaktır. Başlangıçta borçla finanse edilen giderlerin toplam yükünün ilk ve son defa olarak dağılımı ile sermaye vergisinin açık uygulaması sabit hale gelecektir. Diğer taraftan tersine olarak borcun ileriye taşınması böyle bir dağılımın kısmen ertelenmesine izin verir. Hükümetteki birisi şimdi veya gelecek bir zaman periyodunda , kayıt üzerindeki borcun tüm sorumluluğunu üstlenmektedir . Fakat hiç kimse bu yükümlülüğün kendisi için ayrılmış bir paya sahip değildir. Bir kişi ölçülen borç yükünün tamamından veya bir kısmından başarılı bir politik strateji ile kurtulabilme beklentisi içerisinde hareket edebilir. Borç yükü devam eden sıfır toplam bir oyundur.

İki kurumun karşılaştırmalı durumlarında doğrudan bir kamu tercihi etkisi vardır. Tüketim veya yatırım konusunda olsun , herhangi bir vergi koyulması temel yükün dağılımını gündeme getireceği için de , kendilerine bir vergi yükü düşen kişi veya gruplar tarafından politik eleştiriler yöneltilecektir. Bu yüzden politik olarak bu seçim yansız olmaktan uzaktır. Borcu vergi finansmanlı gelirlere karşılamak için her teklife karşı doğal

bir eğilim olacaktır. Vergilendirilen kişiler direneceklerdir. Net faydaları elde edecek olan kişiler bugün var olmayan (gelecek nesiller) kişiler olabilir veya bugünkü nesiller olsa da , net varlığındaki azalma konusunda kişisel olarak deneyimli olanlar yükümlülükteki toplam azalmaya karşı bir davranışta bulunmayabileceklerdir. Aynı nedenlerle o politikacılar , harcamaları vergiler yerine borçla finanse etmeyi daha kolay bulurlar. Dolayısıyla bir kez ortaya çıkmış borcu vergi kaynaklarından karşılamak yerine, bu borcu geleceğe taşımak daha kolaydır. Çok gerçekçi bir yaklaşımla, Viktoryan model tersine çevrilmiştir. Bir kez borç yaratımı ile tahrip olan ulusal sermaye eski haline gelmeyecektir. Veya bu noktayı farklı bir açıdan değerlendirirsek , bir kez yaratılan devlet borcu, baştaki kullanımına bakılmaksızın sürekli dir.

BORCUN ÖDENMEMESİ, ENFLASYON VE SERMAYE DEĞERİ

Açık veya kapalı yapılsın, devlet borcu veya ulusal borcun ödenmemesi aslında borç azaltımından başka bir şey değildir. Fakat ödememe , borcun yaratılıp kaynakların tüketilmesi sonucu tahrip olan sermayenin restorasyonu anlamına kesinlikle gelmez. Ödememe yatırım portföyü içerisinde borç araçlarını tutan , iç ve dış , kişi ve kurumlar üzerine bir zarar vergisi konulması ile benzerdir. İlk olarak içerisinde yer alan bütün borçluların yetki hakkına sahip vatandaşlar olduğu bir modeli düşünün. Devlet borcunun reddi gelecekteki tüm vergi ödeyicilerinin hayal edilen bilançolarında yükümlülükleri sıfırlamak üzere azalacaktır. Borç, dolayısıyla tüm borç alanların ilgili teminatlarının bilanço ya taşınmış olan borç aracının sermaye değerini sıfıra indirmek için azalacaktır. Bu iki kalemin, ki tüm toplumu bir araya getirmiştir, tam olarak dengelenmesinden bu yana sermaye değeri üzerinde net bir etki yoktur. Bazı kişiler diğerlerinden daha iyi duruma gelmiştir. Diğerleri zarar görmektedir. Gelecek periyotlardaki ulusal gelir akımının beklenen değerinde artış yoktur ve dolayısıyla da ulusal sermaye stoğunun değerinde artış yoktur.

Burada genel yanlışlığın kabalığından kaçınılmalıdır. Çünkü ödememe kendi başına toplamdaki sermaye değerini etkilemez . Burada borcun kendisinin etkisinin olmadığı sonucu çıkarılmamalıdır. Yeniden ilgili alternatifler denenmelidir. Borç doğmadığında ve kaynaklar sarfedilmediğinde devlet borç araçlarına yatırım yapmış olanlar gelir sağlayan varlıklara yatırım yapabildiler. Net gelir akımı ve bu yüzden sermaye değeri borcun olmadığı durumda daha büyük olurdu . Gerçek şu ki, açık olarak ödememe ulusal sermaye stoğunun toplam içerisinde ne artış ne de azalışlar mali süreçte bir mucize olmadığını belirtir, ki bu süreç bir kere yapılan hatanın yükünü ortadan kaldıracaktır. Dolaylı olarak, devletlerin istismar edilen sermaye değerinin efektif değeri de doğal olarak azalmış olmalıdır. Eğer, borcun geçmişte ödenmemesi sebebiyle piyasa oranlarında veya buna yakın oranlarda borçlanamazsa , devletin kendi net varlığı azalır. Fakat böyle bir durumda devlet bir varlık olarak toplumdaki ayrılabilir hale gelir.

Devlet borçlanma araçlarını alanların bazılarının yabancı olmaları durumunda , bu dış alıcıların sermaye değerleri reddi yoluyla , toplumun dahili üyelerinin net varlıkları bir miktar artar. Borcun bu uluslararası yeniden dağılımı önceki modeldeki borcun dahili yeniden dağılımı ile tamamen benzerdir. Bu bir dereceye kadar ulusal sınırlar içerisinde toplanmak için keyfi bir hal alır ve dış borcun bu modelinde reddin dolaylı etkilerinin iç borç kullanımından daha az olması muhtemeldir. Elverişsiz şartlar dışında uluslararası piyasalardan borçlanması için, devletler için borcun ödenmemesini güçleştirmek olanağı mevcuttur. Ulusal bilanço ya bir varlık kalemi olarak potansiyel dış borçlanma dahil edildiğinde, borcun ödenmemesi sermaye stoğunu azaltacaktır.

Devlet borçlarının sonuçları üzerinde borcun açık yerine üstü kapalı olarak ödenmemesi ihtimali daha yüksektir. Enflasyon pahasına borç yükümlülüğünün yerine getirilmemesini devletlerin gerçekten daha kolay buldukları konusunda, tarih yeterli kanıtlardan çok daha fazlasını sunmaktadır. Para basma yoluna gidilmesini devletler, borç alanların sermaye değerinin tahribi açısından çok cazip bulurlar. Nominal yükümlülüklerin karşılıkları ödenir. Yükümlülüğün gerçek değeri görmemezlikten gelinir, sermaye değerine el konur. Temel analiz yukarıda açıklanan borcun açık olarak ödenmemesi ile hemen hemen benzerdir.

Fakat önemli farklılıklar vardır. Açık finansman rejiminde devlet borcu artmaya devam ederken , borcun faiz yükü artar. Bütçenin toplam gider kısmı evvelce ortaya çıkan borç artışının karşılanmasına hizmet eder. Bu noktada, politik baskılar enflasyonist finansman için çare olacaktır, eğer bu gelir yaratımını mümkün kılarsa enflasyon sürecinde devlet cari harcamalarının reel değeri muhafaza edilmiş, hatta mümkünse büyümüş olabilir, borcun faiz yükü üzerine eklenmesine rağmen, nominal para birliği olarak adlandırılan yük gerçek değere tercih edilir. Borcun gerçek değerinin karşılığının ödendiği bir rejimde bu sonuç ortaya çıkmaz.⁷

Enflasyon hiç veya kısmen beklenmediği sürece devlet , mal , hizmet ve transferler üzerinde genişletici harcamaların talep baskısı konusunda duyarlı olmaya devam edebilir ve yine vergi artışlarına karşı baskıyı önleme konusunda da aynı işlevi görebilir, kalan borcun faiz yükünün ödenmesinde sorumluluk kalmış gibi görünüyorken. Enflasyon sürecinde cari giderlerin finansmanı yeni borçlarla karşılanmaya devam edilirken devlet oldukça uzun bir zaman dilimi içerisinde önceden alınan borcun gerçek değerine el koymada başarılı oldu.

Devlet borcunun açık ve kesin reddi bir anda değerlere el koyar , fakat böyle bir red , açık işaretleri sebebiyle enflasyonla finansman sürecindeki kapalı reddin çok daha sınırlı bir istismara yol açmaktadır. Enflasyonist sürecin devam ettiği dönemlerde , borcun ödenmemesi , borç düzeyinin katlanma riskini artıracaktır. Borçlanma düzeyindeki böyle bir artış , bütçe kompozisyonu içerisinde sırasıyla faiz yükünün ağırlığını , borç servisi içerisinde giderlerin enflasyonu konusunda giderek artan bir politik baskıyı gündeme getirecektir. Sözüm ona bir dengeye , devlet belli bir oranda borçlanmayı gerçekleştiriyorsa , ancak borcun açık ve kesin bir şekilde ödenmemesi ile ulaşılır.

Devletin potansiyel borçlanma kapasitesi üzerindeki dolaylı etkiler bir kenara bırakılırsa , temel analizin belirttiği gibi , devlet borcunun ödenmemesi bir bütün olarak ne sermaye değerinin tahribi ,ne de yaratılması konusu ile ilgilidir. Diğer dolaylı etkiler sermaye yaratımı için bireysel kararlar üzerindeki teşvikler konusunda ortaya çıkabilir. Eğer devlet açık veya gizli olarak borcu ödememe yoluna giderse ve şahsi borç araçlarını elinde tutanlardan fark vergisi alınırsa , potansiyel yatırımcı olan kişiler sermayenin diğer türlerine de potansiyel olarak devletin el koyma endişesini taşıyabilirler. Sermaye yaratımının faydaları konusundaki düzenleme açıktır. Kişiler devletin kendi borç yükümlülüğünü karşılamaya yönelecekleri ve devletin hakim olduğu bir rejimde bulunmaktansa, yatırım için gerçekten de daha az kaynağı kenara koymaya yöneleceklerdir.

⁷ Böyle bir dizi analiz için bkz. , tebliğim “ Borç, Deliller ve Sosyal Devlet” , CIVITAS Konferansı, Munich , Germany , Ekim 1982.

Bu görüşe göre enflasyonla finansman sürecinde borcun ödenmemesinin , borcun açık olarak ödenmemesi durumuna göre çok daha şiddetli etkileri olmaktadır. Enflasyon ile fark vergisi sadece devlet borcuna talep gösterenlere uygulanamaz. Enflasyon para birimi ile ölçülen tüm varlık kalemlerinin tahribine yönelir , ki parayı talep eden ve kullananların nakit dengesini kapsar. Bu koşullarda , bu yüzden , potansiyel sermaye yaratıcısı olan kişiler , devletin bir kez yaratılmış sermayenin değerini tahrip edeceğini tahmin edeceklerdir. Açık ödememenin arkasında bıraktığı endişe devam eden enflasyonla finansmanın tahmin edilebilen sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Sermayenin toplanması ve korunması kriteri bakımından , bu yüzden , devlet borçlarının açık reddi , açık bir şekilde enflasyon yoluyla ödememeye tercih ediliyor görülmektedir.

ANAYASAL SONUÇLAR

1986 yılında büyük ve daimi olarak artan devlet borcuyla karşı karşıyayız. Borcu meydana getiren devlet tahvilleri karşılığında sağlanan fonlar tamamen olmasa da büyük ölçüde kamu harcamalarını finanse etmek için kullanıldı. Devlet tarafından yönetilen kaynaklar böylece tüketilmiş oldu. Bu kaynaklar değerli olsa da olmasa da , şimdi borç yükümlülüğünü içeren değer kavramı farklı bir meseledir. Yenilenemez olan sermaye tahrip edildi. Devletin 1960, 1970 ve 1980 li yıllarda büyük mali savurganlığa girişmediği yıllarda olabilecek stok düzeyinin altında ve giderek de azalan bir sermaye stoku ile yaşıyoruz. Politik gerçeklere göz atacak olursak , söz konusu politik gerçekler, cari tüketimden çekerek elde edilen fonların borçların kapatılmasında kullanılması ve böylece ulusal sermaye stoğunun restore edilmesi için girişeceğimiz eylemden daha farklı görünüyor. Hoşlandığımız kamu ve özel mal ve hizmet akımlarını düşünüp taşınmaksızın kısıtlamayacağız. Muhtemelen enflasyon sürecinde gerçek borçlanma düzeyindeki yükümlülükleri ihmal etmeye devam edeceğiz. Fakat bu davranış zaten kaybedilmiş olan sermaye değerini düzenleyecek bir yol olmayacaktır.

En azından gerçekçi bir şekilde “kanamayı durdurmayı “ umut edebiliriz. Açık borçlanma politikası boyunca yıkılmaya devam eden sermaye değerinin yıkımını durdurabiliriz. Kurumlarımız şu an organize edilmiş olmakla birlikte, biz en az arzu edilen sonuçları bile tamamlamayı umut edemiyoruz. Faiz gruplarının politikaları ve düzenli baskılarının ayartmaları devletin yasama ve yürütme bölümlerinde karar verici birimlerde çalışanlar için bunaltıcı bir ısrara dönüşmüş durumdadır. Olağan politika içinde kendini gösteren tepkisel davranış akla uygun mali önlem ilkelerinin uygulanmasını arzu eden davranış olamaz.

Ne yapılmalı? Viktoryanların mali inanışları konusunda politikacılarımız kolayca değişmeyecek . Özellikle de vergilemeden harcama konusunda onların doğal eğilimlerinin Keynesyen alternatiflerle tamamen uyuşmasından bu yana. Fakat biz politikacılar , akademisyenler, konunun yabancıları olan kişiler olarak, ne olduğu konusunda bir teşhis yapabiliriz ve teşhisler tedavi yolunda ilk adımdır. Bir kez yeterince teşhis edilmiş mali savurganlık, uygun anayasal önlemlerle kontrol altına alınabilir. Olağan politika modern demokratik kurumlardan çıkan sorunlu mali politikaların ortaya çıkmasına kolayca izin vermeyecektir. Fakat olağan politika anayasal kuralların önünde bir set olarak durmaktadır ve bu kurallar değişti ve değişebilir, öyle ki sonuçta daha fazla arzu edilen örnekler ortaya çıkacaktır.

Bu bağlamda , ulusal devlet tarafından bütçe dengesinin sağlanmasını gerektiren teklif edilen anayasal değişiklik yüzyılda tartışılan çok önemli bir mali reform

haline gelmektedir. Mali önlemlerin genel bir kuralı olarak düşünölen bu değişiklik tartışılabilir. Muhtemelen günlük politikaların talep yönlü baskıları tarafından bağımsız olarak büyük ölçüde onaylandı. Olağan politikanın mali sonuçları kendilerini Las Vegas ve Atlantik şehirlerinde bulan kumarbazların davranışlarına benziyor. Bir kumarbazın insanı günaha teşvik eden davranışlardan vazgeçmesini kim bekleyebilir? Kumarbazlar kendi eğilimlerini bilebilir ve evde kalabilir. Bunun gibi eninde sonunda politik karar veren vatandaşlar alışılmış politikacılarımızın eğilimlerini bilebilir ve onların mali hareketlilikleri, anayasayla sınırlanmış kuralların tatbiki ve yasalaştırılmasıyla sınırını aşmamış olur

Bu kuralların mucize yaratması beklenmemelidir. Olan zararı çözemeyiz. Ancak filozofinin aklına hayaline gelmeyen ekonomik hareketlilik düzeyini harekete geçirebiliriz.

Yeni bir mali rejimi oluşturmak için cesaretle arzu edilen politik anlayışa sahip miyiz ? Yanıtını bekleyeceğim.